

Tweejarige post-HBO registeropleiding

Begeleider in het onderwijs

PROGRAMMAGIDS

2010/2011

B E G E L E I D I N G S K U N D E

centrum voor
NASCHOLING
AMSTERDAM

Inhoud

Voorwoord	2
Post-HBO registeropleiding Begeleider in het onderwijs	3
Wat is begeleiding?	3
Overzicht opleidingsmodules	4
Inhoud van de opleiding	5
Praktijkgericht	5
Competenties centraal	5
De docent	5
De mentor/coach	5
De decaan of loopbaancounselor	6
De sociaal-emotioneel counselor/vertrouwenspersoon	6
Instroom van recent opgeleide docenten en vrijstellingen	6
Doorstroom naar de Masteropleiding Begeleidingskunde	6
Module 1: Thematische introducties	7
Thematische introductie Ia	7
Thematische introductie Ib	8
Thematische introductie Ic	8
Thematische introductie Id	9
Thematische introductie Ie	9
Thematische introductie If	10
Module 2: Basisjaar Begeleider in het onderwijs	11
Module 3: Verdiepingsjaar	14
Opleidingsdata	17
Module 1: Thematische introducties	17
Module 2: Basisjaar Begeleider in het onderwijs	17
Module 3: Verdiepingsjaar	17
Opleiders	18
Van inschrijving tot certificering	20
Centrum voor Nascholing Amsterdam	22
Algemene voorwaarden opleidingen en cursussen	23

Voorwoord

Voor u ligt de programmagids van de opleiding Begeleider in het onderwijs, het basisjaar en verdiepingsjaar van de tweejarige post-HBO registeropleiding voor het schooljaar 2010-2011.

De opleiding Begeleider in het onderwijs draagt al bijna 30 jaar bij aan ontwikkelingen op het terrein van begeleiding in de schoolcultuur. Dit omvat ook het gebied van de vertrouwenspersoon, faalangstreductietrainer, trainer sociale vaardigheden, zorgcoördinator en schooldecaan. Omdat het vak van de zorgcoördinator anno 2010 speciale vaardigheden vereist, is dit een aparte 2-jarige opleiding geworden. Daarvoor verwijs ik gaarne naar de aparte programmagids.

Beide opleidingen bieden u de mogelijkheid u op een zeer intensieve wijze te scholen op het gebied van sociaal-emotionele begeleiding, loopbaanbegeleiding, zorgcoördinatie, sociale vaardigheden, vertrouwenskwesties en onderwijskundige projecten in de school. In beide opleidingen gaat het om het integreren van kennis en begeleidingsvaardigheden. Ieder mens is verschillend en geen school is hetzelfde, maar de rode draad blijft: wie ben je eigenlijk als begeleider, wat maakt dat je je werk doet op jouw manier, wat is voor jou belangrijk?

2

Deelnemers worden na het behalen van het diploma geregistreerd bij de Stichting Post HBO Nederland, mits in het bezit van een onderwijsbevoegdheid. In het kader van de wet Beroepen In het Onderwijs (BIO) is dit voor zowel de deelnemer als de school van belang. Daarna bestaat in de toekomst de mogelijkheid om door te stromen naar het derde jaar van de masteropleiding Begeleidingskunde in het onderwijs, waarin de nadruk ligt op onderzoek naar begeleidingsvraagstukken in de schoolpraktijk.

Naast onze opleidingen met open inschrijving bieden we ook korte cursussen en maatwerktrajecten aan. Kijk voor ons complete aanbod op www.centrumvoornascholing.nl.

Veel collega's uit het onderwijs zijn u voorgegaan. Neem gerust contact met ons op.

Joop van der Sman
Coördinator Begeleider in het onderwijs
T 020 525 1268
E jvandersman@cna.uva.nl

Secretariaat:
Rochelle Kenswiel
T 020 525 1315
E rkenswiel@cna.uva.nl

Post-HBO registeropleiding

Begeleider in het onderwijs

Op alle scholen is begeleiden en coachen een belangrijke activiteit: leerlingen worden begeleid in het bereiken van competenties, docenten worden begeleid om hun taak adequater en gezonder te doen, docenten begeleiden en coachen elkaar. Iedere onderwijsgevende is daar dagelijks mee bezig. In het voortgezet onderwijs bijvoorbeeld bij het zelfstandig werken in de les, het maken van een profielwerkstuk of het behalen van de eindtermen voor een vak. In het MBO en hoger onderwijs worden deelnemers/studenten begeleid bij het behalen van de benodigde competenties of bij stages. Begeleiden is een van de kerntaken van de onderwijsgevende. In lerarenopleidingen zijn begeleidingsvaardigheden, vormen van coachen en supervisie, collegiale consultatie en intervisie standaard ingebed in de curricula. Daarnaast zijn docenten in scholen vaak ook mentoren of tutores. Zij worden gevraagd de leerling of een groep leerlingen intensief te begeleiden bij allerlei leer- en groepsprocessen.

Wat is begeleiding?

3

Begeleiden is volgens Van Dale: 'op weg vergezellen; escorteren; met raad en daad bijstaan; coachen; ondersteunen bij opleiding of studie; met een tweede partij harmonisch ondersteunen'. Op scholen geldt zeer zeker dat de mentor de leerlingen met raad en daad zal bijstaan als een vorm van inhoudelijk ondersteunen. Daarnaast staat het 'op weg vergezellen' meer voor de procesmatige kant van de begeleiding.

Begeleiden is een bijzondere vorm van ontmoeting. Er is geen uitwisseling op basis van gelijkheid of vriendschap. De begeleider stelt zich ten dienste van de leerling. Juist in de begeleidingssituatie is het van belang dat er contact tot stand komt. Daarbij heb je niets anders om mee te werken dan jezelf en de ander. De begeleider zet zichzelf in met de eigen ervaringswereld vanuit de belangstelling voor de leerling. Daarom is het een vereiste dat de begeleider zichzelf en de eigen belevingswereld kent en ermee kan omgaan. De leerling gaat dat contact aan op vrijwillige basis, op basis van ontmoeten. Voor de begeleider is het zinvol te beseffen dat de leerling daarin een eigen keuze heeft.

Vanuit deze visie op begeleiden geven wij onze opleiding en trainingen vorm. Binnen deze visie werken wij aan houding, kennis en vaardigheden. Begeleiding is niet zomaar het hanteren van een methode. Reflecteren op het eigen handelen staat centraal, begeleiden vraagt om een onafhankelijke en kritische instelling.

De professionele begeleider beheerst natuurlijk ook de instrumentele kant. Verschillende methodieken zijn in te zetten, maar bovenal is kennis onontbeerlijk. Kennis van wat een gesprek is, hoe een gesprek verloopt en inzicht in de mechanismen die daarin spelen. Ook kennis van de vaardigheden zelf: Wat zijn de kenmerken? Wat is hun functie in het gesprek? Wanneer en hoe zijn ze het meest effectief?

Begeleiden is altijd situatiegebonden. Begeleiding mag zich niet beperken tot probleem, cliënt, methodiek en oplossing. De context van de begeleiding dient ook in ogenschouw te worden genomen. Daarmee is begeleiding onderdeel van de school en haar ontwikkeling. Ook dat perspectief dient meegenomen te worden in het opleiden tot professionele begeleiders in het onderwijs.

Overzicht opleidingsmodules

Voor de start van het basisjaar kunt u deelnemen aan een van de thematische introducties (I A, B, C, D, E, F) maar dat is niet verplicht. Deze introducties duren 6 dagdelen (3 dagen). Na het basisjaar van 40 dagdelen (20 dagen) kunt u kiezen voor het verdiepingsjaar van 44 dagdelen (22 dagen), mits voldaan is aan de eisen van het basisjaar. Wilt u een registerdiploma halen, dan moet u een thematische introductie, het basisjaar en het verdiepingsjaar of opleiding Zorgcoördinator gedaan hebben binnen drie jaar. De studiebelasting van de gehele opleiding bedraagt 1000 uur.

4

Post-HBO diploma Begeleider in het onderwijs		
Module 1 3 dagen	Module 2 20 dagen	Module 3 22 dagen
IA: Introductie Decaan en LOB IB: Introductie Vertrouwenspersoon IC: Introductie Begeleider faalangstreductietraining ID: Introductie Zorgcoördinator IE: Introductie Sociale vaardigheden IF: Introductie Gedragsproblemen in VO en MBO	2 Basisjaar Begeleider in het onderwijs	3 Verdiepingsjaar Met uitrooprofielen: <ul style="list-style-type: none"> • Psychosociaal counselor • Loopbaancounselor • Vertrouwenspersoon • Onderwijskundig project-leider
Om het registerdiploma te behalen, moet u alle drie de modules volgen. U mag er maximaal drie jaar over doen. Ook het eindassessment is een vereiste.		
Keuze uit module I A, B, C, D, E, F	Basisjaar 2	Verdiepingsjaar 3 Keuze uit 4 uitstroomprofielen of combinatie
Deelcertificaat: voor elke losse module		
Vrije deelname aan modules I A, B, C, D, E, F	Vrije deelname aan het basisjaar	Verdiepingsjaar 3 is alleen toegankelijk na basisjaar of vergelijkbaar traject, na intake-assessment

Inhoud van de opleiding

In het primaire proces van het onderwijs, het directe contact met de leerlingen, is momenteel veel aan het veranderen. Dit zien wij onder meer tijdens onze ondersteuningsactiviteiten op de scholen en horen we van de deelnemers in het opleidingstraject. Ook de school als organisatie, het secundaire proces, is sterk in beweging. Traditionele samenwerkingsverbanden worden verlaten, nieuwe organisatieclusters ontstaan om er voor te zorgen dat de actuele onderwijskundige ontwikkelingen gestalte kunnen krijgen. Nieuwe taken, veranderende profielen van onderwijsmedewerkers en nieuwe functies doen ook een appèl op persoonlijk effectief functioneren. Dat vraagt om het verwerven van nieuwe vaardigheden, kennis en inzichten. De opleiding Begeleider in het onderwijs is samengesteld vanuit een jarenlange ervaring met de nascholingsbehoeften van onze deelnemers. Het sluit dan ook nauw aan bij de actuele situatie in het onderwijs, zonder de basis van het begeleiden uit het oog te verliezen.

Praktijkgericht

Van de deelnemers aan de opleiding Begeleider in het onderwijs wordt een actieve participatie verwacht. 'Leren' zien wij niet als een uitsluitend cognitief proces. Het integratieproces staat centraal: wat kunt u met de theoretische concepten in de praktijk van uw werk in de school? Vertrekpunt in de opleiding is nadrukkelijk uw eigen praktijksituatie. Wij spelen in op uw ervaringen en doen een beroep op uw reflecterend vermogen.

5

Competenties centraal

In de opleiding staan de competenties van mentoren, leerlingbegeleiders, schooldecanen, teamleiders en zorgcoördinatoren centraal. Voor hun functioneren zijn beschreven competenties essentieel. In onze opleiding, maar ook daarbuiten, werken de deelnemers aan het verwerven van deze competenties.

De docent

De docent wordt steeds meer voor vraagstukken geplaatst die het uiterste vragen van zijn of haar handelwijze in de klas. Zoals: hoe stimuleer ik het zelfverantwoordelijk leren van mijn leerlingen? Welke didactische aanpak werpt zijn vruchten af? Hoe ga ik om met ongemotiveerde leerlingen? Hoe opereer ik in interculturele groepen? Deze problematiek vraagt om specifieke vaardigheden en vaak een nieuwe kijk op onderwijs en begeleiden.

De mentor/coach

Van de mentor worden pedagogische en coachende vaardigheden verwacht om leerlingen te begeleiden in hun persoonlijke ontwikkelingsproces. Op veel scholen is het mentoraat de spil van de leerlingbegeleiding. Het regelmatig voeren van functioneringsgesprekken met leerlingen, het onderhouden van contacten met de ouders, maar ook het vormgeven van mentoruren vereist allerlei vaardigheden van een mentor. Vragen die daarbij spelen zijn: hoe ga ik om met de sociaal-emotionele problematiek van mijn leerlingen? Hoe voer ik een begeleidingsgesprek op een zodanige manier dat uiteindelijk de leerling gaat werken aan de oplossing van zijn/haar probleem? Hoe ga ik om met conflicten in de groep? Hoe voorkom ik pestgedrag of hoe maak ik dat bespreekbaar? Wat valt er te doen aan faalangst onder de leerlingen?

De decaan of loopbaancounselor

De decaan is traditiegetrouw de functionaris die zich bezighoudt met de studie- en beroepskeuzebegeleiding van leerlingen. Hij of zij ziet veel veranderingen op zich afkomen en speelt een centrale rol bij het vormgeven van een geïntegreerde loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) in de school. Counselingvaardigheden worden steeds vaker ingezet tijdens loopbaanbegeleiding, omdat het keuzeproces vaak meer omvat dan alleen maar kiezen voor een vakrichting of studierichting. Het ondersteunen van mentoren in het begeleiden van de loopbaan van de leerlingen is een belangrijke taak.

De decaan of loopbaancounselor ontwikkelt zich steeds meer als onderwijskundig leidinggevende op het specifieke terrein van schoolloopbaanoriëntatie en -begeleiding. Naast de oude taak, vormgeving van de keuzebegeleiding in het primaire proces, ontstaan er nieuwe taken, zoals: de verandering van de functie van decaan naar die van tweedelijns functionaris; coaching van collega's; het realiseren, samen met ander middenkader en projectleiders in de school, van de onderwijskundige veranderingen die nodig zijn om het keuzeproces te optimaliseren.

De sociaal-emotioneel counselor/vertrouwenspersoon

6

De counselor is de specialist in de school op het terrein van de sociaal-emotionele vraagstukken van leerlingen en collega's. De functie heeft vier werkerreinen:

1. *Curatieve begeleiding van leerlingen.* De counselor ondersteunt leerlingen, individueel of in groepen, die zijn doorverwezen door collega-docenten/mentoren.
2. *Aanspreekpunt externe hulpverlening.* De counselor onderhoudt contact met externe hulpverleningsinstanties en is op de hoogte van de diverse specialismen.
3. *Ondersteunen van het schoolmanagement.* De counselor helpt de schoolleiding bij het vormgeven van schoolbeleid op het terrein van leerlingbegeleiding. Daarnaast ontwikkelt de counselor protocollen voor bijvoorbeeld het omgaan met problematiek als plotselinge sterfgevallen onder leerlingen.
4. *Ondersteuning van docenten.* De counselor verzorgt supervisie aan collega-docenten/mentoren en bevordert de deskundigheidsontwikkeling van het mentoraat op het gebied van begeleidingsvaardigheden. Vragen rond scholing concentreren zich vaak op deze bijzondere werkvelden.

De onderwijskundig projectleider

Binnen alle uitstroomprofielen van het verdiepingsjaar komt een stuk projectleiding aan de orde, omdat deelnemers in dat jaar een project op hun school moeten doen. Daarmee zijn deelnemers ook onderwijskundige projectleiders. Enkele cursisten hebben meer dan gemiddelde affiniteit met dit stuk en kiezen voor dit uitstroomprofiel, omdat binnen hun onderwijsorganisatie regelmatig projecten worden opgestart.

Instroom van recent opgeleide docenten en vrijstellingen

Jaren geleden was het niet de gewoonte in de lerarenopleidingen aandacht te besteden aan begeleidings- en reflectievaardigheden. Gelukkig is dat nu sterk veranderd en dat roept bij een aantal kandidaat-cursisten de vraag op of zij in aanmerking komen voor vrijstellingen. Het antwoord is simpel: daar is altijd over te praten. Ons advies: vraag vooraf een intakegesprek aan of overleg de eerste cursusdag met de opleiders, we hebben er altijd oor en oog voor.

Doorstroom naar de Masteropleiding Begeleidingskunde

Vanaf het studiejaar 2011/2012 bestaat er een tweejarige masteropleiding Begeleidingskunde in het onderwijs. Het post-HBO registerdiploma van de opleiding Begeleider in het onderwijs geeft toegang tot deze masteropleiding, waarbij instroom in het tweede jaar mogelijk moet worden of middels een EVC-procedure vrijstellingen worden verkregen.

Module 1: Thematische introducties

De thematische introducties zijn los te volgen, maar vormen ook de warming-up van de tweejarige post-HBO registeropleiding Begeleider in het onderwijs. De modules bestaan uit korte theoretische uiteenzettingen gevolgd door praktijkgerichte oefeningen en casussen. Van de deelnemers wordt gevraagd eigen ervaringen in te brengen en te reflecteren op hun gedrag. Door huiswerkopdrachten past u de stof toe in de eigen schoolpraktijk.

Thematische introductie 1a Decaan en loopbaanoriëntatie en –begeleiding

Hoe kan ik als decaan het keuzeproces voor leerlingen bevorderen? Wat zijn de theoretische uitgangspunten voor keuzebegeleiding? Hoe spelen de veranderingen in het onderwijs door in het programma keuzebegeleiding? Hoe geef ik vorm aan Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB)? Het zijn vragen die bij veel decanen spelen. In dit traject komen bovengenoemde onderwerpen aan de orde.

Omvang	6 dagdelen
Data	dinsdagen 28 september, 5 en 12 oktober 2010 of: dinsdagen 10, 17 en 24 mei 2011
Tijd	14.00 – 21.00 uur
Doelgroep	vo-decanen onderbouw en/of bovenbouw vo-mentoren die zich bezighouden met loopbaanoriëntatie en – begeleiding, bve-decanen, bve-trajectbegeleiders
Kosten	€ 825,-

7

U verwerft kennis en inzicht over:

- de theoretische concepten die ten grondslag liggen aan het maken van keuzes (matching, ontwikkelingspsychologisch, sociologisch);
- loopbaanontwikkeling in een postindustriële, flexibele, dynamische samenleving en een steeds veranderende arbeidsmarkt;
- kiezen als leerpsychologisch fenomeen: de relatie tussen het leren kiezen en de begeleiding daarvan binnen de schoolcontext;
- de ontwikkeling van loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB) in de school.

U oefent met:

- het leggen van verbanden tussen diverse beroepskwalificaties en verschillende opleidingstrajecten;
- het screenen van lesmateriaal op het gebied van oriëntatie op studie en beroep;
- het maken van een planning voor LOB en keuzebegeleidingactiviteiten in de diverse leerjaren in de eigen school.

Een uitgebreide syllabus 'Loopbaanoriëntatie en begeleiding' ondersteunt deze informatief opgezette module. De syllabus onderscheidt theoretische concepten en praktische uitwerkingen.

Thematische introductie 1b

Vertrouwenspersoon/contactpersoon en begeleiding bij (seksuele) intimidatie

Preventie van seksuele intimidatie is onderdeel van het verplichte arbo-beleid in scholen. Een daartoe aangestelde vertrouwenspersoon en/of contactpersoon speelt daarbij in de school een belangrijke rol. Deze begeleidt leerlingen (of ouders) die met klachten komen over seksuele intimidatie in school, zorgt voor opvang en weet de weg naar eventueel verder te ondernemen stappen.

Omvang	6 dagdelen
Data	dinsdagen 28 september, 5 en 12 oktober 2010 of: dinsdagen 10, 17 en 24 mei 2011
Tijd	14.00 – 21.00 uur
Doelgroep	vertrouwenspersonen en contactpersonen in vo, bve en hbo
Kosten	€ 825,-

U verwerft kennis en inzicht over:

- de geschiedenis en de theoretische concepten m.b.t. seksuele intimidatie;
- de principes en procedures voor klachtenafhandeling;
- belemmeringen om te klagen en het omgaan met gevoelens van schaamte, schuld en angst;
- de ontwikkeling van (seksuele) identiteit bij jongeren;
- aspecten van trauma bij seksuele intimidatie en seksueel geweld;
- de grenzen van begeleiding en verwijzing naar externe deskundigen;
- de eigen houding en vooroordelen.

U oefent met:

- fasen van begeleiding bij de gevolgen van seksuele intimidatie;
- de eerste opvang en begeleiding van een klaagster/klager;
- een bemiddelingsgesprek voeren met een collega;
- het ontwerpen van een stappenplan voor preventief beleid in de eigen school;
- het ontwikkelen van een voorlichtingsplan voor collega's en ouders gericht op preventie van seksuele intimidatie;
- het bespreekbaar maken van thema's rondom seksualiteit en intimiteit in onderwijs en begeleiding.

Thematische introductie 1c

Begeleider faalangstreductietraining

Hoe kan faalangst veranderen in motivatie voor succes? In deze module leren we te werken met het begeleiden van faalangstige leerlingen in de school en bij begeleiding. De theoretische achtergronden van faalangst en succesangst worden behandeld: van diagnose naar effectieve aanpak.

Omvang	6 dagdelen
Data	dinsdagen 28 september, 5 en 12 oktober 2010 of: dinsdagen 10, 17 en 24 mei 2011
Tijd	14.00 – 21.00 uur
Doelgroep	docenten, mentoren, counselors uit vo, bve en hbo
Kosten	€ 825,-

U verwerft kennis en inzicht over:

- de theoretische concepten rondom faalangst en succesangst;
- kenmerken van faalangst in relatie tot andere sociale angsten;
- signalerings- en observatiemethoden; diverse testen;
- faalangstbegeleiding buiten klassenverband, individueel en in groepen;
- de opbouw en onderdelen van een faalangstreductietraining in uw school.

U oefent met:

- diagnostische gespreksvoering; indiceren van faalangst;
- observatiemethoden en testen;
- ontspanningstechnieken, aangevuld met oefeningen vanuit Neuro Linguïstisch Programmeren;
- elementen uit de Rationele Emotieve Therapie (RET);
- expressieoefeningen.

Thematische introductie 1d Zorgcoördinator

Steeds meer scholen hebben een zorgadviesteam (ZAT). Op de meeste scholen zit een zorgcoördinator dit zorgadviesteam voor. Na het vmbo gaan nu ook de havo/vwo-scholen en ROC's meer aandacht aan hun zorg besteden en sluiten zich aan bij samenwerkingsverbanden. Steeds meer wint de gedachte terrein dat sommige leerlingen op bepaalde momenten extra zorg nodig hebben. Dat hoeft de school niet altijd alleen te doen. Verbindingen met het externe veld zijn van belang. Het ZAT en de zorgcoördinator spelen hierin een cruciale rol.

Deze module is een introductie op het Zorgcoördinaat in het onderwijs en is bedoeld voor collega's die zich willen oriënteren op het vak van zorgcoördinator of die hun kennis en vaardigheden op willen frissen en delen met collega's van andere scholen. Deze module is dus uitdrukkelijk niet bedoeld voor collega's die de taak-functie van zorgcoördinator hebben.

Deze training kan ook op maat aangeboden worden binnen samenwerkingsverbanden of ROC's.

Omvang	6 dagdelen
Data	dinsdagen 28 september, 5 en 12 oktober 2010 of: dinsdagen 10, 17 en 24 mei 2011
Tijd	14.00 – 21.00 uur
Doelgroep	leerlingbegeleiders die overwegen zorgcoördinator te worden
Kosten	€ 825,-

U verwerft kennis en inzicht over:

- visie op zorg; de relatie tussen zorg en het totale beleid van de school
- keuzes in de organisatie;
- het gebruik van handelingsplannen;
- efficiënte leerling bespreking;
- het voorzitten en organiseren van het Zorg Advies Team;
- leidinggevende vaardigheden. (op verzoek het externe veld)

U oefent met:

- het ontwikkelen van een eigen visie op zorg;
- het opstellen en gebruiken van handelingsplannen;
- leidinggevende/ coachende vaardigheden.

Thematische introductie 1e Sociale vaardigheden in de school (sova)

We besteden veel aandacht aan de veiligheid op school. Een gebrek aan sociale vaardigheden bij leerlingen leidt vaak tot problemen met anderen. Sommige leerlingen leren dat spelenderwijs, anderen hebben daar hulp bij nodig. Sociale vaardigheid en omgaan met grenzen (leren op een gezonde manier je grenzen te bewaken of je boosheid op een effectieve manier te uiten) is voor veel leerlingen niet eenvoudig. Steeds meer scholen bieden leerlingen een extra training aan. Deze thematische introductie biedt deelnemers de gelegenheid in een korte tijd inhoud te geven aan een dergelijke training.

Omvang	6 dagdelen
Data	dinsdagen 28 september, 5 en 12 oktober 2010 of: dinsdagen 10, 17 en 24 mei 2011
Tijd	14.00 – 21.00 uur
Doelgroep	docenten, mentoren, counselors uit vo, bve en hbo
Kosten	€ 825,-

U verwerft kennis en inzicht over:

- sociale vaardigheden;
- herkennen van sociale vaardigheidstekorten;
- cultuurverschillen en hoe ermee om te gaan;
- de verschillende methoden van sociale vaardigheidstrainingen;
- de opbouw en onderdelen van een sova training op school;
- verschillende werkvormen te gebruiken in een training.

U oefent met:

- sociale vaardigheden;
- het opzetten en het geven van een training;
- uw rol als trainer;
- omgaan met weerstand;
- verschillende werkvormen;
- het voeren van gesprekken met selectie en evaluatiegesprekken met ouders en leerkrachten.

10

Thematische introductie 1f Gedragsproblemen in het VO en MBO

Anno 2010 lijkt het alsof we in het onderwijs steeds meer te maken krijgen met leerlingen met gedragsproblemen. Of dat de werkelijkheid is laten we hier in het midden, feit is dat steeds meer docenten geconfronteerd worden met hun eigen handelingsverlegenheid als het gaat om 'afwijkend gedrag'. In deze thematische introductie verkennen we het gebied van gedragsproblemen en onderzoeken we de consequenties voor de leerling (en hun ouders), de docent, de klas en de school.

Omvang	6 dagdelen
Data	dinsdagen 28 september, 5 en 12 oktober 2010 of: dinsdagen 10, 17 en 24 mei 2011
Tijd	14.00 – 21.00 uur
Doelgroep	VO- en MBO-docenten onderbouw en/of bovenbouw, al of niet mentor of vakdocent
Kosten	€ 825,-

U verwerft basiskennis en inzicht over:

- herkennen van gedragsproblemen en gedragsstoornissen;
- visie op onderwijs en begeleiding;
- de problemen in de adolescentie gerelateerd aan school;
- de gevolgen van het veranderende brein bij adolescenten;
- onderzoeksmatig werken bij gedragproblemen;
- het ecologisch perspectief.

U oefent met:

- het in kaart brengen van handelingsverlegenheid binnen uw school;
- casussen rondom gedragsproblemen;
- handelingsgericht aan de hand van een eenvoudig handelingsplan.

Module 2: Basisjaar Begeleider in het onderwijs

In het basisjaar (module 2) verwerft u kennis, inzichten en vaardigheden op het terrein van begeleiden en coachen van leerlingen en collega's die zich met begeleidingstaken in de school bezighouden. De eerstelijns werkers in de school zouden kunnen volstaan met het basisjaar.

Omvang	20 dagen
Studielast	20 ECT
Data	Start dinsdag 2 november 2009
Tijd	14.00 – 21.00 uur
Doelgroep	begeleiders in vo, bve of hbo: docenten, mentoren, decanen (loopbaancounselors), vertrouwenspersonen, stagebegeleiders, counselors, studieleiders en coördinatoren
Kosten	€ 3.975,-

Begeleiden is een vak en een vak kun je leren. Het is niet het geven van adviezen of het aandragen van oplossingen, maar juist het ondersteunen van anderen in het zoeken naar en het vinden van een eigen antwoord of oplossing. Dat vraagt een bepaalde houding en competenties van de begeleider. Deze module biedt een stevige basis om die vaardigheden te ontwikkelen en te integreren tot een persoonlijke stijl. Gedurende een traject van twintig dagen richten wij ons op het initiëren en begeleiden van veranderingen bij individuen en groepen. Uitgaande van praktijksituaties wordt gewerkt aan integratie van kennis, houding en vaardigheden; de deelnemers worden gestimuleerd hun persoonlijke kwaliteiten uit te bouwen en voortdurend te reflecteren op hun eigen functioneren.

II

Doelstelling

Na het succesvol afronden van het basisjaar is de deelnemer startbekwaam begeleider in het onderwijs. Het accent ligt op het zich verhouden tot de methodiek van begeleiden. De deelnemer ontwikkelt zich als begeleider binnen een bepaalde context.

U verwerft kennis en inzicht over:

- houding en basisprincipes bij een begeleidingsgesprek in diverse contexten;
- de fasering van een begeleidingsgesprek ter stimulering van het leerproces van de cliënt (leerling/collega);
- een methode van reflectie: Interpersonal Proces Recall (I.P.R.);
- ontwikkelingspsychologie/identiteitsontwikkeling/zelfconcept verheldering;
- leerpsychologie: begeleidend onderwijs;
- basisprincipes uit de Transactionele Analyse: een analyse-instrument voor interactie en interventie;
- specifieke sociaal-emotionele problematiek: multiculturaliteit, agressiviteit, passief gedrag.

U oefent met:

- het trainen van begeleidingsvaardigheden: verhelderend vragen, hoorbaar luisteren, benoemen van gevoelens, observeren, feedback, ik-boodschappen, contracteren, inleven, werken met beelden en symbolen, werken met geleide fantasie;
- het optimaal inzetten van begeleidingsvaardigheden in wisselende contexten;
- het toepassen van concepten uit de ontwikkelingspsychologie en Transactionele Analyse (T.A.) in het begeleidingswerk;
- reflectie op het eigen begeleidingswerk aan de hand van via o.a. de I.P.R. methode;
- het analyseren van het eigen levensverhaal en dat van de leerling m.b.v. de ontwikkelingspsychologie en de T.A.;
- het begeleiden van leerlingen rondom specifieke sociaal-emotionele problematiek.

Na afloop bent u in staat om:

- problemen bij leerlingen te signaleren en de leerlingen te ondersteunen bij het zoeken naar een oplossing en hen te stimuleren tot autonomie;
- te werken met functionele begeleidingscontracten;
- leerlingen te begeleiden in hun leerproces, zowel individueel als in klassenverband;
- thema's uit de ontwikkelingspsychologie en de Transactionele Analyse bij de leerling te herkennen en daar adequate interventies aan te koppelen; inzichten om te zetten in handelen;
- de eigen patronen, valkuilen en grenzen in begeleiding te onderkennen en te herkennen waardoor ook adequate verwijzing kan plaatsvinden;
- de eigen ervaringen te onderscheiden van de ander;
- eigen kwaliteiten in te zetten;
- rendement te halen uit de begeleidingsactiviteiten en daarvan niet moe te worden!

Toetsing

- twee openboek tentamens met multiple choice- en open vragen;
- een tussenevaluatie aan de hand van de competenties;
- het bijhouden van een (ontwikkelingsgericht) bekwaamheidsportfolio, waarin zijn opgenomen een nulmeting, tussenmeting en eindmeting van uw competenties;
- de verkregen feedback rondom de IPR van medecursisten en begeleiders, de verkregen feedback rondom de presentatie van de autobiografie;
- een eindevaluatie aan de hand van de 360 graden feedback op eigen school aan de hand van de competentielijst;
- een 'proeve van bekwaamheid' in de laatste bijeenkomst: u begeleidt een collega aan de hand van een door hem ingebrachte casus. Een medecursist en een opleider beoordelen of u voldoet aan de eindcriteria van het basisjaar Begeleider in het onderwijs.

Onderzoek in het basisjaar

In het basisjaar is er nog geen sprake van een echt onderzoek dat de deelnemers moeten verrichten, maar een onderzoekende houding wordt wel gestimuleerd. Dat kan ook niet anders, begeleidingswerk betekent ook dat de begeleider een onderzoekende houding moet hebben, anders leidt het werk tot niets. Die onderzoekende houding moet altijd ten dienste van de leerling staan en niet de nieuwsgierigheid van de begeleider bevredigen.

Werkstuk in het basisjaar

In het basisjaar schrijft u een werkstuk over een casus-leerling/deelnemer, waarin opgenomen de anamnese, de omgevingsfactoren, de context, protectieve en belemmerende factoren, ontwikkelingsbelemmerende factoren en kansen, een handelingsplan. U schrijft een procesverslag rondom de casus (alle hobbels en kuilen) en tot slot beschrijft u uw persoonlijke leerproces rondom deze casus. U verbindt de casus aan vakliteratuur en maakt daarbij gebruik van de APAnormen (in de literatuurlijst). Het werkstuk is maximaal 20 pagina's A4 exclusief bijlagen, geschreven in Arial 11.

Eindcriteria proeve van bekwaamheid (eindgesprek basisjaar)

- u zorgt voor een veilig begeleidingsklimaat;
- u laat zien dat u de basis gespreksvaardigheden beheerst (open vragen, hoorbaar luisteren, verhelderend vragen);
- u bent in staat modellen uit de Transactionele Analyse, de polariteiten van Erikson te integreren in uw gespreksvaardigheden;
- u bent in staat het thema loyaliteit te gebruiken en meervoudige partijdigheid in te zetten;
- u bent in staat procesvragen te stellen;
- u bent in staat Smartt te contracteren;
- u kunt cultuurverschillen duiden en inzetten tijdens het begeleidingsgesprek;
- u kunt het verschil tussen inhoud, proces en intern proces duiden;
- na afloop van de proeve van bekwaamheid bent u in staat te reflecteren op uw eigen rol en handelingskeuzes.

Rapportage

Tijdens een speciale slotbijeenkomst ontvangt u van de cursusleiding:

- een certificaat Basisjaar Begeleider in het onderwijs, mits voldaan aan 85% aanwezigheid en alle toetsen;
- een rapportage, met daarin de beoordelingen en de feedback van de begeleiders, een advies over het volgen van het verdiepingsjaar.

Module 3: Verdiepingsjaar

Naast het feit dat leerlingbegeleiding schoolbreed wordt gedragen, bestaat er ook een diversiteit aan begeleiders. De rol van de counselor, de gespecialiseerde leerlingbegeleider in de school, wordt steeds belangrijker. Zo ook die van loopbaancounselor (decaan) binnen het terrein van keuzebegeleiding en loopbaanoriëntatie. Ook op de vertrouwenspersoon wordt steeds intensiever een beroep gedaan. Elke specialisatie heeft zo zijn eigenheid, maar er is ook veel overlap. Vaak treedt een begeleider op als specialistisch projectleider binnen de school; dit gebeurt vooral op scholen waar regelmatig projectmatig wordt gewerkt.

Deelnemers aan het verdiepingsjaar van de opleiding kiezen aan het einde van het basisjaar een uitstroomprofiel: sociaal-emotioneel counselor, vertrouwenspersoon, of loopbaancounselor (decaan) of onderwijskundig projectleider. Binnen het kader van dit uitstroomprofiel geven zij gedurende dit opleidingsjaar, in overleg met de schoolleiding, leiding aan een project in de eigen school. Dit project moet vernieuwend zijn binnen de school. Op deze manier profiteert zowel de cursist als de school van deze scholing. Wij gaan er vanuit dat deelnemers aan de opleiding vernieuwende impulsen geven aan de begeleiding van leerlingen binnen de school. Verder verwachten wij van deelnemers dat zij door middel van (begeleide) intervisie reflecteren op hun eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling en functioneren binnen hun school.

14

Het verdiepingsjaar start met een tweedaagse training met overnachting in een conferentieoord.

Omvang	22 dagen (scholing, training, presentatie met daarnaast intervisie, supervisie)
Studielast	20 ECT
Data	start woensdag en donderdag 22 en 23 september 2010 in een conferentieoord, afronding donderdag 26 mei en 9 juni 2011, certificering op donderavond 23 juni 2011.
Tijd	dinsdag 14.00 – 21.00 uur
Doelgroep	gespecialiseerde begeleiders in vo, bve of hbo (vertrouwenspersonen, counselors en decanen)
Toelatingsvoorwaarde	afronding van module 2 (Begeleider in het onderwijs) of een gelijkwaardig scholingstraject in omvang en intensiteit
Inschrijving	uiterlijk vrijdag 16 juli 2010 i.v.m. reserveren conferentieoord t.b.v. start tweedaagse
Kosten	€ 4.375,- (inclusief verblijfskosten tweedaagse in conferentieoord)

Doelstelling

Na het succesvol afronden van het verdiepingsjaar is de deelnemer vakbekwaam begeleider in het onderwijs. Het accent ligt op verdieping en profilering als begeleider. De deelnemer ontwikkelt zich als adviseur van collega's en het management op het vlak van begeleidingsbeleid en begeleidingsstructuur.

U verwerft kennis en inzicht over:

- veranderingsprocessen op school;
- onderhandelen en conflicthantering;
- leiderschapsstijlen in relatie tot teamontwikkeling;
- theorieën uit het veld van de groepsdynamica en teamontwikkeling;
- effectieve communicatiepatronen;
- projectmanagement: beheersen, beslissen, faseren, resultaatgerichtheid;
- effectief omgaan met weerstand;
- onderhandelen en conflicthantering;
- het begeleidingscontextmodel.

Doelstelling sociaal-emotioneel counselor, vertrouwenspersoon

U verwerft kennis en inzicht over:

- de werking van interventies in het begeleidingscontact;
- collegiale ondersteuning, ontwikkeling begeleidingsstructuur;
- stagnaties in de diverse ontwikkelingsfasen in de levensloop;
- specifieke problematiek onder andere rondom rouw, depressie, suïcide, stress, burn-out, seksueel misbruik, pesten;
- diverse hulpverleningsrichtingen: Transactionele Analyse, Systemisch Werken, Gestalt, Neuro Linguïstisch Programmeren, Psychosynthese, Gedragstherapie, Rationeel Emotieve Therapie;
- de houding en basisprincipes van counseling.

U oefent met:

- diverse counselingmethodieken uit begeleidingsrichtingen als NLP en Gestalt;
- het voeren van bijzondere begeleidings- en groeps gesprekken rondom thema's als rouw, depressie, suïcide, stress, burn-out, seksueel misbruik, pesten;
- een methode van reflectie (Interpersonal Process Recall) op het eigen begeleidingswerk;
- het begeleiden van een groep leerlingen en/of collega's in diverse stadia van ontwikkeling;
- het leiden van een ondersteuningsproject leerlingbegeleiding in de eigen school;
- wederzijdse coaching binnen de intervisiegroep; intervisie en begeleiding in het kader van de professionalisering van het eigen functioneren.

15

Doelstelling loopbaancounselor

U verwerft kennis en inzicht over:

- taak- en functieomschrijvingen van mentoren en decanen;
- LOB-competenties van decanen en mentoren;
- visieontwikkeling in teamverband;
- effectief omgaan met weerstand.

U oefent met:

- het voeren van coachingsgesprekken;
- het opzetten van een jaarprogramma voor mentoren aan de hand van methoden voor LOB;
- het vergroten van begeleidingsvaardigheden van mentoren.

Werkwijze

Tijdens dit opleidingstraject, waarin scholingsbijeenkomsten worden afgewisseld met perioden van intervisie en begeleide intervisie, werken de cursisten aan hun afstudeerproject. Ze zijn daarmee tevens projectleider. In de 'kleine groepsbijeenkomsten' wordt gewerkt aan de persoonlijke ontwikkeling, het project en het PEP.

Onderzoek in verdiepingsjaar

In het verdiepingsjaar doen de deelnemers onderzoek door middel van het PEP model. PEP staat voor Portret van een Professional. De deelnemers volgen ieder een intervisiecollega binnen zijn werk en het project. Zij maken een portret van elkaar met als doel te leren van het proces van de ander. Het hele jaar door vindt er wederzijdse feedback plaats. Dit alles bevordert de onderzoekende houding van de begeleider, wat lerend is voor het eigen functioneren. Het PEP wordt in de laatste leerbijeenkomst (een kleine groepsbijeenkomst) aan de groep gepresenteerd. Dit staat los van de presentatie van het project tijdens de laatste twee bijeenkomsten van het studiejaar. De deelnemer moet zelf adequate literatuur zoeken ten behoeve van het project, naast verplichte literatuur.

Toetsing

- bijhouden van een portfolio;
- schrijven van een tussenevaluatie aan de hand van de competenties;
- schrijven van een eindevaluatie aan de hand van 360 graden feedback, die weer gemaakt wordt middels de competentielijst, met daarin ook opgenomen het procesverslag van het project;
- presenteren van het PEP;
- presenteren van het project.

Eindcriteria

De Begeleider in het onderwijs is in staat:

- begeleidingsgesprekken te voeren en onderscheid te maken tussen de soorten gesprekken en niveaus in gespreksvoering;
- de Transactionele Analyse in te zetten als middel om begeleidingsvaardigheden en communicatie te analyseren;
- literatuur te verzamelen, te selecteren en te onderzoeken op bruikbaarheid en relevantie voor het Project;
- Theoretische Concepten te benoemen, gebruiken en verantwoorden (Project);
- een Projectthema te kiezen op grond van relevantie voor de schoolorganisatie;
- het gesprek over het projectthema te voeren met betrokkenen waaronder de leidinggevenden;
- het begeleidingscontextmodel en andere organisatorische modellen te gebruiken bij de voorbereiding en het ontwerp van het Project;
- methodisch en gedisciplineerd te werken (PEP);
- resultaten van onderzoek (PEP) en Project te presenteren en te verantwoorden naar zowel de opleiding als de praktijk;
- te reflecteren op persoon (mijzelf), methodiek, en de maatschappelijke context.

16

Rapportage en certificering

Op een speciale certificeringbijeenkomst ontvangt u van de opleiding:

- het certificaat 'verdiepingsjaar Begeleider in het onderwijs' met uw uitstroomprofiel, mits u voldaan heeft aan de aanwezigheidsplicht van 85% en de eind- of toetscriteria;
- het Registerdiploma 'Begeleider in het onderwijs', mits u voldaan heeft aan alle criteria: module 1, 2 en 3 zijn met goed gevolg afgesloten. Hiermee bent u ingeschreven in het register Begeleider in het onderwijs van de Stichting Post HBO Nederland;
- een eindrapportage van het verdiepingsjaar.

Opleidingsdata

Module 1: Thematische introducties

De bijeenkomsten vinden plaats op dinsdagen van 14.00 tot 21.00 uur:

dinsdag 28 september, 5 en 12 oktober 2010
of: dinsdag 10, 17 en 24 mei 2011

Module 2: Basisjaar Begeleider in het onderwijs

De bijeenkomsten vinden plaats op dinsdagen van 14.00 tot 21.00 uur:

2, 9, 16, 23 en 30 november 2010
7 en 14 december 2010
4, 11 en 18 januari 2011
1, 8 en 15 februari 2011
1, 8, 15, 22 en 29 maart 2011
5, 12 april 2011
Toetsing: 12 april 2011 (14.00 – 17.00 uur)
Certificering: 31 mei 2011 (18.00 – 21.00 uur)

17

Module 3: Verdiepingsjaar

Het cursusjaar begint op woensdag en donderdag 22 en 23 september 2010 met een tweedaagse training (incl. een overnachting) in een conferentieoord.

Verder vinden de bijeenkomsten plaats op donderdagen van 14.00 tot 21.00 uur:

Blok 1 tweedaagse op woensdag en donderdag 22 en 23 september 2010
30 september 2010
Blok 2 14 oktober, 4, 11 en 18 november 2010
Blok 3 2, 9 en 16 december 2010
Blok 4 20 en 27 januari, 3 februari 2011
Blok 5 24 en 31 maart, 7 april 2011
Presentaties: 26 mei en 9 juni (9 juni alleen 's middags) 2011
Certificering: 23 juni 2011 ('s avonds)

Tussenvallende donderdagen zijn bedoeld voor intervisiebijeenkomsten.

Opleiders

Drs. Alle van Steenis

Alle van Steenis is Programmaleider van het team Begeleidingskunde, waaronder de opleiding Begeleider in het onderwijs valt. Hij heeft de tweejarige opleiding Leerlingbegeleiding/Schooldecaanaat gevolgd en heeft zich verder gespecialiseerd in Transactionele Analyse en Neuro Linguïstisch Programmeren (NLP). Hij is in het bezit van het mastercertificaat NLP en is gespecialiseerd in het geven van supervisie. Ook is hij mediator. Eerder is hij werkzaam geweest als biologiedocent, docent levensbeschouwing, leerlingbegeleider en coördinator in het voortgezet onderwijs. Hij heeft gewerkt als didacticus en studieleader aan de lerarenopleiding Theologie van de Educatieve Faculteit Amsterdam. Hij is tevens als onderwijskundige werkzaam geweest aan het Instituut voor Lerarenopleiding van de Universiteit van Amsterdam.

Caroline Spaling

Caroline Spaling is werkzaam geweest in het voortgezet onderwijs als docent Engels en als decaan/leerlingbegeleider. Zij heeft de tweejarige opleiding Leerlingbegeleiding/Schooldecaanaat gevolgd (met als specialisatie: counseling) en vervolgens een driejarige opleiding Transactionele Analyse. Daarna behaalde zij de Mastergraad in het Neuro Linguïstisch Programmeren. Haar verdere professionalisering was gericht op psychodiagnostiek, lichaamsgerichte begeleiding en Systematisch Werk. Zij verzorgt trainingen op het gebied van Begeleidingsvaardigheden, Docentenbegeleiding en Intervisie en geeft mede vorm aan de opleiding Begeleider in het onderwijs.

18

Drs. Douwe van Dijk

De rode draad van zijn werkzame bestaan vormt het in beweging kunnen krijgen van mensen. Aanvankelijk in letterlijke zin, tegenwoordig richt hij zich meer tot de innerlijke beweging en de bijbehorende gedragsmatige uitingsvormen van mensen, die harmonieus met zichzelf en met elkaar in contact willen zijn. Na zijn studie aan de Academie voor Lichamelijke Oefening te Amsterdam heeft hij kort als gymleraar gewerkt. Aansluitend studeerde hij arbeids- en organisatiepsychologie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Naast cursussen 'theatersport' en 'geweldloze communicatie' heeft hij tevens de basisopleiding haptonomie doorlopen en verzorgt hij - indien gewenst - zijn diensten op haptonomische basis. Ook is hij gecertificeerd trainer Situationeel Leiding Geven II ®.

Chris Eelman

Chris Eelman geeft sinds 1991 trainingen op het gebied van communicatieve vaardigheden en managementvaardigheden in het bedrijfsleven en in het onderwijs. Vanaf 1996 verzorgt ze met haar collega's de opleiding Begeleider in het onderwijs. In het verdiepingsjaar heeft ze de specialisatie Onderwijskundig Leiderschap gegeven. Zij heeft opleidingen gevolgd op het gebied van Transactionele Analyse, Neuro Linguïstisch Programmeren, RET en Emotioneel Lichaamswerk, Projectmanagement en Resultaat Gericht Management.

Voorheen heeft ze gewerkt als docente Nederlands in het voortgezet onderwijs en in het middelbaar beroepsonderwijs.

Drs. Jenny Looman

Jenny Looman heeft na haar studie Pedagogiek en Bestuur en Beleid aan de Vrije Universiteit gewerkt in de jeugdzorg en het onderwijs voor Zeer Moeilijk Opvoedbare jongeren. Ze werkte daar eerst als begeleider, trainer en docent. Daarna werkte zij als beleidsmedewerkster, leidinggevende en projectleider, steeds op het raakvlak van onderwijs en jeugdzorg. Zij volgde verschillende trainingen op het gebied van coachen en begeleiden, leiding geven en projecten leiden. Ze gaf leiding aan de ontwikkeling van onderwijszorgprogramma's op het snijvlak van (Cluster 4) onderwijs en jeugdzorg, in samenwerking met partners en het (samenwerkingsverband) voortgezet onderwijs in het multiculturele Amsterdam. Sinds het najaar 2007 is zij verbonden aan het Centrum voor Nascholing Amsterdam. Zij volgde de Masteropleiding Themagecentreerde Intervisie en is assessor. Zij werkt tevens als projectleider voor het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam.

Drs. Denny Mouqué

Denny Mouqué heeft zich na haar studie Pedagogiek onder andere beziggehouden met het opzetten van de eerste Kindertelefoon in Nederland en het ontwikkelen en uitvoeren van trainingen communicatieve-, commerciële- en managementvaardigheden in het bedrijfsleven en in de non profit sector. Zij is geregistreerd mediator en Gordon trainer. Sinds 2004 is zij als trainer verbonden aan het Centrum voor Nascholing Amsterdam waar zij de training Omgaan met grensoverschrijdend gedrag en agressie in het Voortgezet en Hoger Onderwijs en de opleiding Veiligheidscoördinator verzorgt. Daarnaast begeleidt zij de leerling mentoring en peer mediation projecten. Zij heeft cursussen gevolgd op het gebied van Transactionele Analyse, Management, Coachen, Kernkwadranten en (Peer) Mediation.

Drs. Jessy la Faille

Jessy la Faille heeft ervaring in het montessori basisonderwijs, middelbaar onderwijs en werkt sinds 1994 aan de Hogeschool van Amsterdam. Na haar studie pedagogiek in Leiden werkte ze als pedagoog aan de montessori pabo van de HvA. Binnen de toenmalige EFA heeft zij diverse projectgroepen aan de wieg gestaan van de implementatie van de zg. meta-lijn, supervisie en de integratieve beoordelingsmomenten (assessments), is twee jaar werkzaam geweest bij het Educatief Assessment Centrum Amsterdam. Sinds 1999 werkt zij aan de opleiding pedagogiek als programmaleider metawerk, studieloopbaanbegeleider, supervisor en docent. Zij is geregistreerd supervisor bij de LSVB. Zij levert haar bijdrage aan de trainingen leerlingbegeleiding in het onderwijs, een training voor vierdejaars studenten van de VO opleidingen, en de Minor Coaching en Begeleiding. Zij heeft zich gespecialiseerd in Transactionele Analyse en het werken met Reflectietools.

19

Jolanda Jenniskens

Jolanda Jenniskens heeft de tweejarige opleiding LBSD gevolgd, met als specialisatie counseling. Vervolgens is zij geschoold als Master NLP-Practitioner. Haar verdere professionalisering was onder andere gericht op coaching van docenten en crisisbegeleiding bij leerlingen. Zij werkte zo'n 12 jaar op een middelbare school als docente, docentencoach en counselor. Verder is zij in 2008 verbonden geweest aan de HBO-opleiding Pedagogiek alwaar zij geparticipeerd heeft als docente en supervisor bij de Minor Coaching en Begeleiding. Jolanda verzorgt trainingen op het gebied van begeleidingsvaardigheden, faalangst en de Pedagogische Conciërge, ook is zij verbonden aan de opleiding Begeleider in het onderwijs.

Joop van der Sman

Joop van der Sman is coördinator van de opleiding Begeleider in het onderwijs. Hij verzorgt o.a. de opleiding Begeleider in het onderwijs, de cursussen Faalangstreductie, Begeleidingsvaardigheden, Schooldecaan, Zorgcoördinator, Veiligheidscoördinator en Pedagogische conciërge. Hij is als docent ook werkzaam aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding van de Hogeschool van Amsterdam. Hij begon ooit als docent lichamelijke opvoeding in het voortgezet (speciaal) onderwijs en volgde de tweejarige opleiding Leerlingbegeleider/Schooldecaan. Daarna schoolde hij zich in Transactionele Analyse en behaalde hij de Mastergraad in Neuro Linguïstisch Programmeren, practitioner in Timeline-therapy. Hij is werkzaam geweest als counselor en zorgcoördinator binnen het vmbo. Tevens is hij geregistreerd supervisor LSVB.

Naast dit kernteam verzorgen ook andere medewerkers van het Centrum voor Nascholing Amsterdam korte intensieve trainingen en modules van de opleiding. Alle medewerkers zijn beschikbaar voor het verzorgen van in-company trainingen op scholen.

Van inschrijving tot certificering

Inschrijving

Aanmelding geschiedt via een digitaal aanmeldingsformulier op www.centrumvoornascholing.nl. U wordt in volgorde van aanmelding geplaatst. U ontvangt een bevestiging van uw inschrijving en twee weken voor aanvang van de opleiding ontvangt u bericht of u geplaatst bent en eventuele nadere informatie. De prijzen zijn steeds geldig voor één cursusjaar.

Studiebelasting

Het uitgangspunt voor de opleidingstrajecten en trainingen is integratie. Centraal in al onze scholingstrajecten staat het verwerven van vaardigheden die dienstbaar zijn aan de uitoefening van de taak of functie in de eigen organisatie. Het verwerven van die vaardigheden kost tijd en is zeer persoonsgebonden. Natuurlijk zal in elk opleidingstraject leerstof bestudeerd moeten worden; er zullen diverse opdrachten moeten worden uitgevoerd, maar dit kan vaak tijdens de uitoefening van het werk. Er zal gereflecteerd moeten worden op de opgedane ervaringen. Formeel geldt voor de opleiding een studiebelasting van 300 uur per jaar.

20

Certificering/diplomerings

De opleiding Begeleider in het onderwijs is opgedeeld in modulen. Per module wordt een deelcertificaat verstrekt, wanneer de deelnemer heeft voldaan aan de volgende voorwaarden:

- 80% van de totale contacttijd aanwezig is geweest;
- de assessments heeft uitgevoerd.

De deelcertificaten van de drie modulen 1, 2 en 3, mits binnen drie jaar behaald en voldaan aan alle eindassessments, geven recht op het landelijk erkende post-HBO registerdiploma Begeleider in het onderwijs. Tegen geringe kosten kan de deelnemer zich laten registreren bij de Stichting Post HBO Nederland.

Na het behalen van dit diploma kan de deelnemer bij de - Europees erkende - Nederlandse Associatie voor Counseling (NAC) het certificaat Basis counselor aanvragen. Meestal is nog enige supervisie vereist voor het verkrijgen van dit certificaat.

Examencommissie

Toetsing, beoordeling en certificering/diplomerings vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de examencommissie van de opleiding.

De examencommissie is als volgt samengesteld:

Drs. B. van der Hilst (voorzitter)

Drs. A.C.A.M. Vermeulen (secretaris)

Dhr. J.L.M. van der Sman (lid)

Mevr. C. Eelman (lid)

Bezwaar en beroep

Indien een cursist het niet eens is met inhoudelijke of procedurele aspecten van de beoordeling van zijn werk door een docent van de opleiding kan hij schriftelijk bezwaar maken bij de examencommissie. De examencommissie behandelt het bezwaar binnen 21 dagen. Indien de cursist van mening is dat

het bezwaar door de examencommissie op onbevredigende wijze is afgehandeld kan hij in beroep gaan bij het College van Beroep van de Hogeschool van Amsterdam. De daarmee samenhangende procedure staat beschreven in het studentenstatuut van de Hogeschool van Amsterdam, dat is te downloaden van de website: <http://www.juridisch.hva.nl/studentenstatuut.htm>.

Studievertraging en studieverlenging

Cursisten komen wel eens in de situatie, dat de studie vertraging oploopt. In dat geval dient de cursist een verzoek in te dienen bij de examencommissie tot uitgestelde afronding van de studie. Studieverlenging betekent ook begeleidingsverlenging en dat zal extra kosten met zich meebrengen. Hierover zal een apart contract worden gesloten met de cursist en de school. Een cursist mag maximaal 3 jaar over de opleiding doen.

Veldadviesraad

Om als geregistreerde opleiding te boek te staan, moet het werkveld geraadpleegd worden over de inhoud en examens van de opleiding. In deze raad hebben mensen uit het werkveld en de beroepsvereniging NVSNVL zitting. Leden van de Veldadviesraad zijn op dit moment:

Mevr. Ellen Asselbergs, De Groenstrook Aalsmeer
Mevr. Marielle Blijboom, Novacollege Haarlem
Dhr. Willem Gebuis, Stedelijk College Eindhoven
Dhr. Raymond de Mortier, Praktijkschool Dronten
Dhr. Kees Kat, Arkade Cilon, Amsterdam
Dhr. P. Zeeman, Van der Meijcollege, Alkmaar
Dhr. Gerrit Witteveen, NVS/NVL, Utrecht

21

Kwaliteitszorg

De kwaliteit van de opleiding wordt op verschillende manieren bevorderd. Elk jaar vindt evaluatie van de cursussen plaats door een onafhankelijke evaluatieservice. De uitkomsten daarvan worden, voorzien van commentaar door de opleiders, voorgelegd aan de veldadviescommissie die op basis van dit geheel met de opleiders van gedachten wisselt over verbeteringen die mogelijk en wenselijk zijn. Halverwege vindt er een tussenevaluatie in de opleidingsgroepen plaats. Jaarlijks beoordeelt de Stichting Post-HBO of de opleiding nog aan de Post-HBO criteria voldoet.

Lerarenbeurs voor scholing

De opleiding komt in aanmerking voor de Lerarenbeurs voor scholing van het ministerie van OCW. Leraren kunnen deze beurs aanvragen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO, voorheen IB-groep) van 1 april tot 13 mei 2010. Zie voor meer informatie www.ocwduo.nl.

Overige informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat.

Rochelle Kenswiël
T 020 525 1315
E rkenswiel@cna.uva.nl

Centrum voor Nascholing Amsterdam

Het Centrum voor Nascholing Amsterdam (CNA) is een samenwerkingsinstituut van de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Hogeschool van Amsterdam (HvA). Directe samenwerkingspartners van CNA binnen de HvA en de UvA zijn:

- de Hogeschool van Amsterdam Onderwijs en Opvoeding
- het Instituut voor de Lerarenopleiding (UvA)
- het Onderwijsinstituut voor Pedagogiek en Onderwijskunde (UvA)
- het Kohnstamm Instituut (UvA)

Diensten

CNA verzorgt in alle sectoren van het onderwijs professionaliseringsactiviteiten voor docenten, management en onderwijsondersteunend personeel. De dienstverlening bestaat uit opleidingen, trainingen en maatwerkprogramma's in drie inhoudelijke domeinen:

- (Vak)didactische en onderwijskundige vormgeving
- Begeleiding en coaching
- Leiderschap en organisatieontwikkeling

22

Visie en werkwijze

CNA beschouwt vergroting van het lerend vermogen van individuen, teams en organisaties als de belangrijkste bron van ontwikkeling en kwaliteitsverbetering. Sleutelbegrippen daarbij zijn reflectie, zelfsturing en een onderzoeksmatige houding: het leren onderzoeken van de eigen professionele praktijk vormt een duurzame basis voor innovatie.

De trainers/adviseurs en opleiders van CNA zijn allen ervaren specialisten op hun terrein. Zij werken samen in (zelfsturende) teams en geven hoge prioriteit aan vergroting van de eigen deskundigheid. CNA werkt niet alleen in opdracht van onderwijsinstellingen in PO, VO, MBO en HO, maar ook van besturenorganisaties, het Ministerie van OCW, gemeentes en andere onderwijsgerelateerde instellingen.

CNA werkt zowel proces- als resultaatgericht, vanuit een directe betrokkenheid bij de vragen van personen en organisaties. Uitgangspunt is altijd de eigen onderwijspraktijk en de eigen visie op verandering. Gedegen evaluaties dragen bij aan de flexibiliteit en de kwaliteit van de dienstverlening. CNA heeft het CEDEO keurmerk klanttevredenheid voor alle programma's (open inschrijving en maatwerk), een Post-HBO accreditatie voor diverse opleidingen en een NVAO accreditatie voor de Masteropleiding Integraal Leiderschap.

Contactinformatie

Centrum voor Nascholing Amsterdam
Postbus 2009
1000 CA AMSTERDAM
T 020 525 1241
F 020 525 1236
E nascholing@cna.uva.nl
I www.centrumvoornascholing.nl

Bezoekadres:
Gebouw KroonState
H.J.E.Wenckebachweg 144-148
1096 AR AMSTERDAM

Algemene voorwaarden opleidingen en cursussen

Open inschrijving

1. Inschrijving

Inschrijving dient altijd schriftelijk te geschieden door middel van een volledig ingevuld en ondertekend aanmeldingsformulier. Plaatsing geschiedt op volgorde van binnenkomst. Pas na schriftelijke bevestiging van het secretariaat is uw inschrijving definitief.

2. Betaling

In principe ontvangt u vóór aanvang van de opleiding of cursus een nota. De kosten dienen te worden voldaan binnen de gestelde betalingstermijn van 30 dagen.

3. Annulering door het Centrum voor Nascholing Amsterdam

Bij onvoldoende inschrijvingen of overmacht behoudt het Centrum voor Nascholing Amsterdam zich het recht voor de opleiding of cursus te annuleren. De eventueel betaalde kosten worden volledig gerestitueerd.

4. Annulering door de deelnemer

Mocht u door omstandigheden verhinderd zijn deel te nemen aan de opleiding of cursus waarvoor u zich heeft ingeschreven, dan dient u dit *schriftelijk* kenbaar te maken.

- Bij annulering langer dan *twee maanden* voor aanvang van de opleiding of cursus wordt € 59,50 administratiekosten in rekening gebracht.
- Bij annulering korter dan *twee maanden, maar langer dan één (1) maand* voor aanvang van de opleiding of cursus wordt 50% van de kosten in rekening gebracht.
- Bij annulering korter dan *één maand* voor aanvang van de opleiding of cursus worden de volledige kosten van de opleiding of cursus in rekening gebracht.

5. Gedeeltelijke deelname of tussentijdse beëindiging

Bij gedeeltelijke deelname of tussentijdse beëindiging door de deelnemer vindt geen restitutie van de cursus- of opleidingskosten plaats. Voortijdig stoppen met de opleiding of cursus dient schriftelijk te worden gemeld aan het secretariaat.

Maatwerk

Voorwaarden van toepassing op maatwerk zijn op aanvraag verkrijgbaar bij het secretariaat van CNA en worden standaard meegeleverd met de offerte.

